

Nannestad kommune
Kommunal forvaltning

NVE

Melding om vedtak

Vår ref	Deres ref:	Saksbehandler	Dato
2012/1568/11		Liv Dervo	28.04.2016

Uttalelse til søknad om vannuttak fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk i Eidsvoll kommune

Ovenstående sak ble behandlet i klima- og energiutvalget i møte 25.04.2016. Vedlagt følger vedtak og saksutredning.

Nannestad kommunen er gitt utsatt frist til 28.04.16 til å sende høringsuttalelse.

Med hilsen

Liv Dervo
areal- og naturforvalter

Kopi til:
NVE v/ Eline Nordseth Berg

<i>Besøksadresse</i>	<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>Bankkonto - kommunen</i>	<i>Org.nr.</i>	<i>E-post</i>
Teiealleen 31	Nannestad kommune	66 10 50 00	8601.41.96236	964950202	postmottak@nannestad.kommune.no
2030 Nannestad	Teiealleen 31	<i>Telefaks</i>	<i>Bankkonto - skatt</i>		<i>Internett:</i>
<i>Servicekontoret</i>	2030 Nannestad	66 10 50 10	6345.07.02384		www.nannestad.kommune.no
Åpningstid:- 8.00 – 15.30					

Post adresseres til Nannestad kommune - ikke til enkeltpersoner

Nannestad kommune
Kommunal forvaltning

Arkivsak: 2012/1568-8

Arkiv: M10

Saksbehandler:

Liv Dervo

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
16/13	Klima- og miljøutvalget	25.04.2016

Uttalelse til søknad om vannuttak fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk i Eidsvoll kommune

Saksprotokoll i Klima- og miljøutvalget - 25.04.2016

Behandling:

Følgende endringsforslag ble fremmet av Kristin Antun (MDG) på vegne av MDG:
Pkt 1, linje &
Legge til order «negative» foran «endringer»

Avstemning:

Forslag fremmet av Kristin Antun ble satt opp mot rådmannens forslag.

Forslag fremmet av Kristin Antun vedtatt med 4 stemmer (MDG, AP2 OG SV) mot 3 stemmer (H2 OG FRP). Rådmannens forslag fikk 3 stemmer (H2 OG FRP) og falt.

Vedtak (4 av 7 stemmer):

Nannestad kommune er positive til endret søknad om vannuttak fra Hurdalssjøen til det planlagte Ullensaker vannverk i Eidsvoll kommune og har konkludert med følgende (punktene er utdypet i saksvurderingen):

- Konsekvenser som følge av vannuttaket til drikkevann må sees i sammenheng med manøvreringen av sjøen. Det er vanskelig å si noe om konsekvenser som følge av vannuttaket isolert sett, når en ikke vet konsekvensene som følge av manøvreringen. Det bør derfor gjennomføres konsekvensutredning for miljø- og brukerinteresser i forhold til manøvreringen og ulike alternative måter å manøvrere sjøen på. Drikkevannsuttaget og manøvreringen skal skje uten at dette medfører negative endringer for landskap og biologisk mangfold i vassdraget og vassdragsnære områder. Vannverket bør være pådriver i arbeidet med frivillig manøvreringsreglement.
- Det må settes tydelige vilkår i en eventuell tillatelse at uttak av drikkevann skal skje innenfor rammene av det til enhver tid gjeldende manøvreringsreglementet.

- Drikkevannsuttaket må ikke føre til innskrenkninger på dagens og framtidig bruk av sjøen og tilliggende arealer (landbruk, friluftsliv, sjøledninger med mer) utover det som er fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.

Kristin Antun
Utvalgets leder

Rådmannens forslag til vedtak:

Nannestad kommune er positive til endret søknad om vannuttak fra Hurdalssjøen til det planlagte Ullensaker vannverk i Eidsvoll kommune og har konkludert med følgende (punktene er utdypet i saksvurderingen):

- Konsekvenser som følge av vannuttaket til drikkevann må sees i sammenheng med manøvreringen av sjøen. Det er vanskelig å si noe om konsekvenser som følge av vannuttaket isolert sett, når en ikke vet konsekvensene som følge av manøvreringen. Det bør derfor gjennomføres konsekvensutredning for miljø- og brukerinteresser i forhold til manøvreringen og ulike alternative måter å manøvrere sjøen på. Drikkevannsuttaket og manøvreringen skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i vassdraget og vassdragsnære områder. Vannverket bør være pådriver i arbeidet med frivillig manøvreringsreglement.
- Det må settes tydelige vilkår i en eventuell tillatelse at uttak av drikkevann skal skje innenfor rammene av det til enhver tid gjeldende manøvreringsreglementet.
- Drikkevannsuttaket må ikke føre til innskrenkninger på dagens og framtidig bruk av sjøen og tilliggende arealer (landbruk, friluftsliv, sjøledninger med mer) utover det som er fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.

Paul Glomsaker
rådmann

Vedlegg

- 1 Høring II - søknad om vannuttak fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk i Eidsvoll kommune
- 2 Endringssøknad til søknad om vannuttak fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk i Eidsvoll

Andre dokumenter, som ikke er vedlagt

Høringsuttalelse til konsesjonssøknad fra Ullensaker kommune om vannuttak fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk, februar 2012. PS 12/54, vedtatt i plan- og utviklingsutvalget 11.09.2012. Konsesjonssøknaden ligger på saken.

Bakgrunn

Ullensaker kommune søkte i 2012 NVE om tillatelse til å ta ut vann fra Hurdalssjøen til det nye Ullensaker vannverk. Inntakspunktet lå på vestsiden av Hurdalssjøen i Nannestad kommune. Det er nå besluttet å flytte vannbehandlingsanlegget og ilandføringspunktet og dermed inntakspunktet for vannuttaket til østsiden av Hurdalssjøen til Eidsvoll kommune.

NVE har lagt endringssøknad fra Ullensaker kommune, datert 12.02.2016 om tillatelse til vannuttak etter Vannressursloven jfr. § 8, fra Hurdalssjøen, ut på offentlig ettersyn med

høringsfrist 13.04.16. Nannestad kommune har fått utsatt frist til å komme med uttalelse til 28. april 2016.

Nannestad kommune ga høringsuttalelse til konsesjonssøknad om vannuttak fra Hurdalssjøen som forelå i 2012. Nannestad kommune vedtok følgende:

Nannestad kommune er positive til at det etableres uttak av råvann fra Hurdalssjøen til det planlagte Ullensaker vannverk. Kommunen har vurdert konsesjonssøknaden og har konkludert med følgende (punktene ble utdypet i saksvurderingen):

- *Alternative plasseringer for inntaksledningen og ilandføringspunkt er ikke med i søknaden. Det må tas høyde for at plassering kan endres når plassering av pumpehuset og råvannsledningen er bestemt.*
- *Naboer / grunneiere må høres.*
- *Konsekvenser som følge av vannuttaket må sees i sammenheng med manøvreringen av sjøen. Det er vanskelig å si noe om konsekvenser som følge av vannuttaket isolert sett, når en ikke vet konsekvensene som følge av manøvreringen. Det bør derfor gjennomføres konsekvensutredning for miljø- og brukerinteresser i forhold til reguleringsgrensene og ulike alternative måter å manøvrere sjøen på. Drikkevannsuttaget og manøvreringen skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i vassdraget og vassdragsnære områder.*
- *Det må settes tydelige vilkår i en eventuell tillatelse at uttak av drikkevann skal skje innenfor rammene av det til enhver tid gjeldende manøvreringsreglementet.*
- *Drikkevannsuttaget må ikke føre til innskrenkninger på dagens og framtidig bruk av sjøen og tiliggende arealer (landbruk, friluftsliv, sjøledninger med mer) utover det som er fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.*

Saksutredning

Ullensaker kommune har søkt om å få ta ut vann fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk. Det er planlagt et årlig uttak på 5,5 millioner m³ i 2017, og dette vil øke til omtrent 15 millioner m³ i 2040, i takt med befolkningsveksten i området. Dette tilsvarer gjennomsnittlig forbruk på 0,17 m³/s og 0,47 m³/s, henholdsvis i 2017 og 2040. Selve vannmengden det søkes om er ikke endret ut over det som forelå i søknad fra 2012.

Hurdalssjøen er i dag benyttet til kraftproduksjon og reguleres mellom HRV på kvote 176,29 og LRV på kvote 172,69, en reguleringsgrense på 3,6 meter. Det opplyses i endringsøknaden at det foreligger avtale med regulantene, og vannuttaket til vannverket vil ikke endre på disse forholdene. I søknad fra 2012 stod det at reguleringsmagasinet ville bli benyttet uavhengig av vannuttaket til vannverket, men ved lave tilsig vil vann til vannforsyning ha prioritet foran kraftproduksjon.

Angående selve vannuttaket uttalte Nannestad kommune i 2012 at dette må sees i sammenheng med manøvreringen av Hurdalssjøen:

Reguleringen av Hurdalssjøen er konsesjonsfri og manøvreringsreglementet er basert på frivillighet fra Glommen- og Laagens brukseierforening (GLB). GLB har imidlertid utarbeidet forslag til reglement (1996), men denne er ikke endelig vurdert av NVE. Hurdalssjøen reguleres derfor fortsatt av GLB mellom selvpålagte grenser for LRV og HRV på hhv. 172,69 og 176,29 meter. Ullensaker kommune har inngått avtale med kraftprodusentene om at ved knapphet på vann skal uttak til alminnelig vannforsyning ha prioritet foran kraftproduksjon.

Drikkevannsuttaget skal derfor skje innenfor gjeldene reguleringshøyder og reguleringspraksis. Utredningen konkluderer med at vannstanden i sjøen ikke vil påvirke flora og fauna i

nevneverdig grad utover de eventuelle virkninger som er knyttet til manøvreringen. Etter det Nannestad kommune kjenner til er det ikke gjennomført en grundig konsekvensutredning knyttet til manøvreringen av Hurdalssjøen i forhold til biologisk mangfold og brukerinteresser. Hvilken innvirkning manøvreringen har kan en derfor ikke med sikkerhet si noe om. Følgelig kan en heller ikke med sikkerhet si om vannuttaket vil ha innvirkning på flora og fauna. Konsekvenser som følge av vannuttaket må sees i sammenheng med manøvreringen. Rådmannen anbefaler at NVE i forbindelse med behandlingen av søknaden om vannuttak fra Ullensaker vurderer om det bør gjennomføres konsekvensutredning for miljø- og brukerinteresser i forhold til hvordan Hurdalssjøen manøvreres. Alternative manøvreringer bør da utredes og hensyn som må vektlegges ved behandlingen av konsesjonssøknaden vil være landskap, biologisk mangfold (inkludert fiskeforvaltning og konsekvenser for Hurdalssjøen naturreservat), friluftsliv (inkludert båtliv), jord- og skogbruk, reiselivsnæring og eksisterende bebyggelse. Slik Nannestad ser det vil vannuttaket blir en tilleggsfaktor til GLBs manøvrering av sjøen som igjen vil kunne påvirke hvor fort sjøen tømmes og fylles ved spesielle forhold. Det er derfor svært viktig at GLB tar høyde for vannuttaket i manøvreringen. Det bør f.eks legges inn en sikkerhetsmargin når kraftprodusenten tapper ned vannet mot LRV i påvente av snøsmeltingen. Om kraftprodusentene tapper ned til LRV og det viser seg at det blir forhold som ikke øker vannstanden nevneverdig, vil vannuttaket kunne føre til at vannstanden går ytterligere ned, under LRV. Det bør settes tydelige vilkår i en eventuell tillatelse at uttak av drikkevann skal skje innenfor rammene av det til enhver tid gjeldende manøvreringsreglement.

Biologisk mangfold

Utredningen konkluderer med at vannuttaket ikke vil påvirke flora og fauna da reguleringsgrensene vil bli opprettholdt. Som nevnt er det viktig at GLB tar høyde for at vannuttaket kommer som en tilleggsfaktor når sjøen manøvreres. Om dagens reguleringsgrense er det beste i forhold til biologisk mangfold er imidlertid etter det Nannestad kjenner til, ikke undersøkt.

Reguleringen av Hurdalssjøen er gammel og konsesjonsfri. Forslag til formalisert manøvreringsreglement ble avsluttet fra NVEs side ved brev til GLB i februar 2015 hvor de konkluderte med at det ikke var grunnlag for å gå videre med saken forvaltningsmessig, og at fastsettelse av reglement og overholdelse av bestemmelsene i reglementet måtte baseres på frivillighet fra GLB og måtte regnes som et privatrettslig spørsmål. I brevet oppfordret NVE til at GLB tar kontakt med partene lokalt for å bli enige om en felles forståelse av dagens manøvreringspraksis for Hurdalssjøen. GLB har invitert til ett første møte om dialog med brukerinteressene og kommunene knyttet til Hurdalssjøen om manøvreringspraksis.

I arbeidet med Vannområdet Hurdalssjøen/Vorma er det nylig startet ett arbeid for å fastsette økologisk tilstand for Hurdalssjøen etter vannforskriftens prinsipper. Per dags dato er det ikke grunnlag for å sette riktig tilstandsklasse da en ikke vet vannkraftsreguleringens påvirkning på økosystemet. Derfor skal det nå settes i gang en bred klassifisering for å fastsette rett økologisk tilstandsklasse etter vannforskriftens klassifiseringssystem.

Angående friluftsliv uttalte Nannestad kommune i 2012: *Hurdalssjøen er mye brukt som rekreasjonsområde både til bading, fiske, båtferdsel og turområde i strandsonen. Det er viktig at det ikke blir satt begrensninger på bruken verken strandsonen eller på sjøen for friluftslivet.*

Endingsøknaden har utredet konsekvenser for friluftsliv nærmere og det konkluderes med at endringen ikke medfører noen konsekvenser for brukerinteresser utover de begrensninger som må settes i anleggsfasen, og forstyrrelser som da vil oppstå.

Vurdering

Nannestad kommune uttalte seg til vannuttaket, vannbehandlingsanlegget og ilandføringspunktet i sin uttalelse til søknad om konsesjon i 2012.

Siden vannbehandlingsanlegget og ilandføringspunktet er flyttet til Eidsvoll kommune er ikke Nannestad kommune lenger i så stor grad berørt i forhold til problemstillinger knyttet til selve utbyggingen og installasjonene. Konflikter og belastninger for Nannestad kommunes naboer, grunneiere og i forhold til kulturminner er derfor ikke lenger en problemstilling for Nannestads anliggender. Konflikter i forhold til registrerte verdifulle naturtyper og rødlista arter i Nannestad er ikke lenger berørt av tiltaket, og verdifullt naturmangfold vil bli mindre berørt ved flytting av anlegget.

Det er startet ett arbeid med å klassifisere Hurdalssjøen etter vannforskriftens prinsipper for å se på virkning av manøvreringen på økosystemet. Arbeidet som er startet opp skal se på hhv. vannplanter og fisk som hovedkvalitetsэлеment. Øvrige kvalitetsэлеmenter og en samlet vurdering er planlagt gjennomført senere. Da vannuttaket fra Hurdalssjøen til vannverket vil bidra til å påvirke økosystemet bør Ullensaker kommune ved Vannverksprosjektet være delaktige og delta som bidragsaktører inn i dette arbeidet. GLB bidrar aktivt inn i prosjektet per i dag.

GLB har startet en prosess med nytt frivillig manøvreringssystem. Nannestad kommune ser positivt på dette. Det er viktig at uttaket av drikkevann, de ulike behov for uttak av drikkevann gjennom året og andre hydrologiske data blir tatt med inn i vurderingen når frivillig manøvreringsreglement settes. Ullensaker kommune ved Vannverksprosjektet bør spille inn til prosessen til nytt reglement for manøvreringen, at manøvreringen og vannuttaket samlet sett må samspille til beste for landskap, biologisk mangfold, friluftsliv (inkludert båtliv), jord- og skogbruk, reiselivsnæring og eksisterende bebyggelse. Alle de ulike interessene knyttet til sjøen gjør at arbeidet med å finne den optimale manøvrering kan være kompleks. Det bør derfor gjennomføres utredninger for miljø- og brukerinteresser og Vannverket bør være pådriver i dette arbeidet.

I vår uttalelsen fra 2012 påpekte vi i forhold til landbruk:

Utredningen sier at jord- og skogbruket ikke vil bli påvirket av tiltaket. Utredningen sier imidlertid ingen ting om hva denne konklusjonen er basert på. Er dette utredet kun i forhold til jordvanning som det er fokus på i rapporten? Er det for eksempel vurdert om det vil komme begrensninger på type jordbearbeiding i forbindelse med landbruksdrift i nedbørsfeltet og vil det kunne komme restriksjoner på husdyr og beiting mot sjøen? Nannestad kommune ser det som viktig at det ikke kommer øvrige begrensninger for jordbruket ut over de restriksjoner som er fastsatt i gjeldende lover, forskrifter og EUs vanndirektiv.

Et forholdsvis stort område med beita enger finnes rundt Hæra og Horna sitt utløp i Hurdalssjøen. Slike fuktenger har blitt sjeldent på Romerike og det er derfor viktig at slike naturtyper holdes i hevd. Området må derfor beites og det er viktig med tanke på naturtypen, men også for landbruksdriften, at det ikke blir lagt restriksjoner på beitebruken.

Nannestad kommune kan ikke se at det i endringssøknaden er gjort noen nye vurderinger i forhold til landbruk. Vår uttalelse fra 2012 knyttet til jordbruk opprettholdes.

Angående friluftsliv er det gjort vurderinger knyttet til konsekvenser og Nannestad mener konsekvensene som det er redegjort for er akseptable.

I 2012 påpekte Nannestad kommune manglende vurdering i forhold til flytrafikk, salting langs veg, fremtidig legging av kloakkledning:

Påvirkning på vannkvaliteten knyttet til flytrafikk og salting av veier langs Hurdalssjøen er ikke nevnt i utredningen. Det bør gjøres en vurdering i forhold til aktiviteten og om det skal bør innføres restriksjoner spesielt med tanke på bruk av salting langs Hurdalssjøen. Videre bør det i konsesjonsbehandlingen vurderes om vannuttaket vil legge begrensninger på fremtidig legging av kloakkledninger i sjøen.

Nannestad kommune kan ikke se at det er gjort slike vurderinger i endringsøknaden og Nannestad kommune opprettholder denne uttalelsen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen